

POSTANOWIENIE

Dnia 20 maja 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marcin Łochowski

w sprawie z powództwa P. S. i A. S.
przeciwko L. [...] Spółce Akcyjnej z siedzibą w Ł.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 20 maja 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powodów
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 26 października 2020 r., sygn. akt I AGa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od P. S. i A. S. na rzecz L. [...] Spółki Akcyjnej z siedzibą w Ł. kwoty po 2700 (dwa tysiące siedemset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Powodowie wnieśli skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z 26 października 2020 r., zaskarżając ten wyrok w całości i wnosząc o jego uchylenie oraz uchylenie orzeczenia Sądu Okręgowego w (...) w zakresie oddalającym powództwo i orzekającym o kosztach postępowania oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołali się na: 1) oczywistą zasadność skargi w zakresie podniesionych w niej zarzutów; 2) możliwą nieważność postępowania, wobec

podniesionych zarzutów; 3) istnienie istotnego zagadnienia prawnego w zakresie stosowania art. 278¹ k.p.c., a mianowicie, jak powinno być procedowane dopuszczenie dowodu z opinii biegłych sporządzanych na potrzeby innego postępowania, w kolejnym postępowaniu?

W odpowiedzi na skargę pozwana spółka wniosła o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, względnie oddalenie skargi kasacyjnej w całości. Nadto, pozwana wniosła o zasądzenie od pozwanego kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został umotywowany istnieniem istotnego zagadnienia prawnego, oczywistą zasadnością skargi oraz nieważnością postępowania.

W orzecnictwie Sądu Najwyższego przyjęto, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecnictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie Sądu Najwyższego z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02 i z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08). Sąd Najwyższy przypomina, że konstrukcja takiego zagadnienia powinna odpowiadać wymogom zagadnienia prawnego, o którym mowa w art. 390 § 1

k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z 9 maja 2006 r., V CSK 75/06). W konsekwencji dopuszczalne jest przedstawianie zagadnień (pytań) prawnych wyłącznie „do rozstrzygnięcia”, a nie „do uzupełnienia”. Pytanie takie, zaczyna się zawsze od partykuły pytajnej „czy”. Oznacza to, że rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego, dokonuje się przez wybór towarzyszącej mu odpowiedzi (postanowienie Sądu Najwyższego z 13 kwietnia 2000 r., III CZP 2/00). Zagadnienie prawne przedstawione przez skarżących tych wymogów nie spełnia.

Skarżący nie wykazali, że skarga jest oczywiście uzasadniona. Skarga jest bowiem oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone nią orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (postanowienia Sądu Najwyższego: z 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01 i z 17 października 2001 r., I PKN 157/01). Skarżący powinien wykazać kwalifikowaną postać naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, widoczną *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (postanowienie Sądu Najwyższego z 11 grudnia 2009 r., II PK 223/09). Ma to być przy tym zasadność łatwo dostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi (postanowienie Sądu Najwyższego z 7 maja 2010 r., V CSK 459/09). Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego: z 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02; z 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07; z 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08 i z 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08). Skarżący musi więc wykazać, że następstwa wytkniętej w skardze wadliwości postępowania i orzekania były tego rodzaju (bądź skali), że kształtowały one lub współkształtowały treść kwestionowanego w sprawie orzeczenia (postanowienie Sądu Najwyższego z 10 lutego 1997 r., I CKN 57/96 oraz wyroki Sądu Najwyższego: z 17 marca 2006 r., I CSK 63/05;

z 5 grudnia 2007 r., II PK 103/07; z 16 czerwca 2011 r., III UK 213/10). Skarżący nie spełnili tych wymogów przysądu. Oparcie czwartej przesłanki kasacyjnej na zarzutach podniesionych w ramach obu podstaw kasacyjnych nie stanowi skutecznego zabiegu. Treść zarzutów kasacyjnych nie może być podstawą uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, ponieważ są to dwa odrębne elementy konstrukcyjne skargi kasacyjnej.

Ponadto, łączenie przesłanki oczywistej zasadności skargi z występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego jest wykluczone. Sąd Najwyższy wielokrotnie zwracał już uwagę, że jednoczesne uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania występującymi w sprawie wątpliwościami prawnymi (zagadnienie prawne, potrzeba wykładni przepisów) generalnie wyklucza przyjęcie, że skarga jest oczywiście uzasadniona. Nie jest możliwa sytuacja, w której wyrok jest oczywiście wadliwy, a jednocześnie w sprawie występuje tak poważna wątpliwość prawna, że wymaga interwencji i rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy (postanowienie Sądu Najwyższego z 26 listopada 2013 r., I UK 291/13). Co jest sporne nie może być przecież oczywiste (postanowienie Sądu Najwyższego z 9 kwietnia 2014 r., V CSK 383/13).

Ponadto, w utrwalonym orzecznictwie Sądu Najwyższego nieważność postępowania wskutek pozbawienia strony możliwości obrony swych praw zachodzi wówczas, gdy strona, wbrew swej woli, została faktycznie pozbawiona możliwości działania. Ten przejaw nieważności występuje wówczas, gdy na skutek wadliwości procesowych sądu lub strony przeciwnej strona nie mogła brać i faktycznie nie brała udziału w postępowaniu lub jego istotnej części, a skutki tych wadliwości nie mogły być usunięte na następnych rozprawach przed wydaniem wyroku w danej instancji. Ocena, czy doszło do pozbawienia strony możliwości obrony swych praw, dokonywana jest przy tym na podstawie konkretnych okoliczności sprawy (por. wyroki Sądu Najwyższego: z 10 maja 1974 r., II CR 155/74; z 10 lipca 1974 r., II CR 331/74; z 10 maja 2000 r., III CKN 416/98; z 10 stycznia 2001 r., I CKN 999/98; z 18 października 2001 r., IV CKN 478/00; z 13 czerwca 2002 r., V CKN 1057/00; z 27 lutego 2002 r., III CKN 875/99). W sprawie objętej skargą nie może być mowy o pozbawieniu

skarżących możliwości działania, ponieważ uczestniczyli oni aktywnie w postępowaniu sądowym. O pozbawieniu możliwości obrony nie może stanowić - wbrew twierdzeniom skarżących - uznanie przez Sądy obu instancji, że strony są związane wyrokiem wydanym przez Sąd Okręgowy w Ł. w sprawie sygn. akt X GC (...), ani też dopuszczenie na podstawie art. 278¹ k.p.c. dowodu z opinii biegłych, jaki został przeprowadzony w ww. sprawie. Sąd Najwyższy wskazał w wyroku z 20 września 2018 r., IV CSK 557/17, że wyrok wydany w procesie, w którym osoba trzecia wystąpiła z interwencją uboczną lub do którego została przypozywana (proces pierwotny), ma moc wiążącą w późniejszym procesie (procesie wtórnym) między interwenientem ubocznym lub przypozywanym a stroną, do której interwenient uboczny przystąpił w procesie pierwotnym (interwenientem) lub stroną, która dokonała przypozwania (przypozywającym). Wyrok wydany w sprawie, w której osoba trzecia wstąpiła z interwencją uboczną lub, do której została przypozywana, wiąże - także w zakresie ustaleń będących podstawą jego wydania oraz oceny prawnej - w sprawie między interwenientem lub przypozywanym, która dokonała przypozwania (art. 82 i 85 k.p.c.). Brak było również przeszkód do dopuszczenia zgodnie z art. 278¹ k.p.c. dowodu z opinii biegłych przeprowadzonego w sprawie sygn. akt X GC (...).

Według Sądu Najwyższego, nie ma przy tym innych przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz zgodnie z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.) obciążył powodów kosztami postępowania kasacyjnego.

ke